

26 JOHN KANAKA

I heard, I heard the Old Man say,
koor: John Kanaka-naka, tulai-e!
Today, today is a holiday,
koor: John Kanaka-naka, tulai-e!
Tulai-e, Ooh! tulai-e!
koor: John Kanaka-naka, tulai-e!

We'll work tomorrow, but no work today,
For today, today is a holiday.

We're bound away for 'Frisco Bay,
We're bound away at the break o' day.

We're bound away around Cape Horn,
We wish to Christ we'd never been born.

Oh, haul away, oh!, haul away!
Oh, haul away, an' make yer pay!

26 JOHN KANAKA

Ik hoorde, ik hoorde de kapitein zeggen:
John Kanaka-naka, tulai-e!
Vandaag, vandaag is een vrije dag
John Kanaka-naka, tulai-e!
Tulai-e, Ooh! tulai-e!
John Kanaka-naka, tulai-e!

We zullen morgen werken, maar niet vandaag.
Want vandaag, vandaag is een vrije dag .

We gaan vertrekken naar San Francisco.
Bij dageraad vertrekken we.

We vertrekken om Kaap Hoorn te ronden.
En we bidden dat we nooit geboren waren

Oh, haal aan, oh haal aan.
Oh, haal aan, werk voor je geld.

Hugill (pag.211) heeft deze halyard shanty (hijlslied) geleerd van de geweldige shantyman Harding, afkomstig van Barbados, en het als eerste opgeschreven. Harding zong het met veel kreten en uitroepen ("yelps" en "hitches") met een hoge falsetstem die haast niet te imiteren is. Het lied is van oorsprong Polynesisch en Hugill denkt dat de woorden 'tulai-e' van Samoa afkomstig zijn. Het lied heeft de ongewone vorm van twee solo's met drie refreinen.

Het is aannemelijk dat deze Polynesische liederen door de blanken zijn overgenomen. Waarbij de solo's veranderd werden en het Polynesische refrein behouden.

Het is de enige bewaard gebleven Samoïsche shanty uit een grote groep Anglo-Polynesische shanties. Luister naar een (gedeelte van) een opname van dit lied door Stan Hugill zelf gezongen.

[www.stanhugill.pwp.blueyonder.co.uk/Tracks/John Kanaka.mp3](http://www.stanhugill.pwp.blueyonder.co.uk/Tracks/John%20Kanakan.mp3)

Richard Henry Dana, Jr. heeft onder de Sandwich-eilanders gewoond en met ze gevaren en vertelt hierover in zijn "Two Years Before the Mast 1834-1836" (Baarn 1988) o.a:

"Jarenlang is er een omvangrijke handel geweest tussen Californië en de Sandwich-eilanden. De meeste vaartuigen werden er bemand door eilanders; die voor het grootste deel weer vertrokken wanneer ze zelf zin hadden, (ze hadden immers niets getekend) en gingen huden pekelen in San Diego. Op die manier ontstond een kolonie, met San Diego als hoofdkwartier. Ze spraken beperkt Engels en als compromis werd er een mengelmoes van talen op het strand gebruikt, die door ieder verstaan kon worden. De lange namen van de Sandwich-eilanders werden door de blanken niet meer gebruikt. Ze werden over de gehele Pacific "Kanaka" genoemd. Hetgeen 'man' of 'mannen' betekent in hun eigen taal. De kapitein en bemanning gaven hen meestal als voornaam: Jack, Tom of Bill."

Ook het lichten van het anker beschrijft hij: "Gedurende deze operatie waren de zeelieden geruime tijd aan het hieuwen aan de kaapstander en ik luisterde bijna een uur lang naar de muzikale tonen van een Sandwich-eilander, Mahana geheten, die bij hen de voorzanger was. Als de mannen aan het werk zijn aan de kaapstander, is er altijd een die zingt zodat zij op de maat tegelijk krachtzetten. Dit zingen is bijzonder langgerekt en hoog van toon. Om het goed te kunnen heeft men een hoge stem, sterke longen en veel oefening nodig. Deze kerel had een zeer wilde toon, die van tijd tot tijd in een falset overging. De andere matrozen vonden dat hij te hoog zong en dat er niet genoeg bootsmansschorheid in lag, maar ik vond het een aantrekkelijk geluid."

Er is ook een (tekst)interpretatie die meent dat in het lied schertsend wordt verhaald over de gemakkelijke aard van de Kanaken. Als archipel bewoners waren het echter goede zeelui.

